

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Ortodoxă
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE TEOLOGIE ORTODOXA
1.4 Domeniul de studii	TEOLOGIE
1.5 Ciclul de studii	Licență – an univ. 2023-2024
1.6 Programul de studii/Calificarea	Teologie Ortodoxă Pastorală

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	<i>Teologie Dogmatică și Simbolică</i> <i>Dogmatic and Symbolic Theology</i>						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect.Dr.Arhim. Neacșu (Nathanael) Sorin-Vasile						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect.Dr.Arhim. Neacșu (Nathanael) Sorin-Vasile						
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	2	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei*	OB / DF

* OB – Obligatoriu / OP – Opțional / F – Facultativ

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					45
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat					
Examinări					2
Alte activități.....					1
3.7 Total ore studiu individual	108				
3.9 Total ore pe semestru	150				
3.10 Numărul de credite	6				

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	- Parcurgerea, în prealabil, a disciplinelor istorice și biblice
4.2 De competențe	- Cunoașterea, înțelegerea și utilizarea limbajului teologic, specific disciplinelor sistematice

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Prezența, în proporție de 75% la orele de curs
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	Prezența, conform <i>Regulamentului de activitate didactică</i> , la cel puțin 80% din activitățile de seminar

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> - Cunoașterea terminologiei și conceptelor specifice domeniului teologiei dogmatice. - Precizarea rolului, locului și importanței disciplinei Teologie Dogmatică Ortodoxă în contextul celorlalte discipline teologice. - Accentuarea perspectivei eclesiale, patristice și experimentale în abordarea, aprofundarea și exprimarea dogmelor. - Asumarea sistematică a exegezei biblice contemporane din perspectiva Tradiției patristice în înțelegerea dogmelor. - Cunoașterea contextului proclamării dogmelor în cadrul Sinoadelor Ecumenice și asumarea acestora în conștiința Bisericii. - Utilizarea adecvată a cunoștințelor generale în cadrul contextualizat în dialogul teologic dintre Biserici. . - Evaluarea obiectivă a unor realități și principii din viața Bisericii Răsăritene, în baza cunoștințelor dobândite. . - Analiza și evaluarea dogmatică a termenilor referitori la învățătura Bisericii și actualizarea lor în dialogul teologic. - Depășirea conținutului abstract al Dogmaticilor din secolul al XIX-lea și prima jumătate a secolului al XX-lea
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> - Direcționarea spre dialog și comunicare în expunerea sistematică a învățăturii de credință. - Formarea unei conștiințe teologice, dogmatice și experimentale în înțelegerea eclesială a dogmelor. - Familiarizarea cu principalele accente pe care Teologia Dogmatică Ortodoxă le-a asumat în cadrul sintezei neopatristice. - Antrenarea în discuții personale ca forme de stimulare a interesului pentru tematica teologiei dogmatice. - Abordarea importanței modelelor vii din viața Bisericii și actualizarea mesajului lor relațional. - Orientarea spre hermeneutica textului și a rolului Bisericii în înțelegerea și aplicarea lui în viața oamenilor. - Să cunoască adevărurile fundamentale ale credinței creștine ortodoxe. - Să cunoască argumentele celor care se împotrivesc recunoașterii acestor adevăruri. - Să fie abilitați în discuții extra-teologice despre teme teologice contemporane. - Să mărturisească cu fermitate învățătura de credință ortodoxă.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	<ul style="list-style-type: none"> - Cunoașterea și aprofundarea temelor dogmatice ce constituie punctul de plecare al aprofundării temelor dogmatice de bază
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> - Comunicarea conținuturilor și experiențelor din viața Bisericii și actualizarea personală a sensului lor comunitar. - Verificarea comunicării conținuturilor învățăturii de credință prin gradul de receptivitate și răspuns al studenților.

8. Conținut

8.1. Curs	Metode de predare	Observații (referințe bibliografice)
1. Taina Sfintei Treimi în Sfânta Scriptură și Teologia patristică. Reflexe ale Sfintei Treimi în creație.	Expunere	2h
2. Formularea dogmei Sfintei Treimi. Învățătura despre Sfânta Treime în primele trei veacuri. Formularea ei la Sinoadele I și II Ecumenice	Expunere	2h
3. Terminologia trinitară: ființă, ipostas, natură, persoană și perihoreză. Proprietățile comune și distincte ale Persoanelor	Expunere	2h

Sfintei Treimi.		
4. Sfânta Treime, structura supremei iubiri. Purcederea Duhului Sfânt din Tatăl și relația Lui cu Fiul. Problema adaosului “Filioque”.	Expunere	2h
5. Lumea, operă a iubirii lui Dumnezeu destinată îndumnezeirii. Motivul și scopul creației.	Expunere	2h
6. Lumea, operă rațională a lui Dumnezeu, pe măsura rațiunii umane în progres continuu spre sensuri tot mai înalte ale ei.	Expunere	2h
7. Crearea omului. Antropologia biblică și teologică	Expunere	2h
8. Constituția omului. Omul creat printr-un act special al lui Dumnezeu	Expunere	2h
9. Starea a primordială a omului.	Expunere	2h
10. Căderea protopărinților și urmările ei	Expunere	2h
11. Providența dumnezeiască	Expunere	2h
12. Crearea lumii nevăzute. Lumea duhurilor netrupești	Expunere	2h
13. Îngerii buni și rolul lor în progresul spiritual al omului	Expunere	2h
14. Îngerii căzuți și rolul lor în căderea omului și în susținerea răului în lume	Expunere	2h

Bibliografie

- *Teologia Dogmatică și Simbolică*, Manual pentru Facultățile de Teologie, editura Renașterea, Cluj, 2004.
- Nikos Matsoukas, *Teologia Dogmatică și Simbolică*, ed. Bizantină, București, 2006.
- Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. 1, ed. 2, București, 1997 .
- Idem, *Sfânta Treime, structura supremei iubiri*.
- Vladimir Lossky, *Teologia mistică a Bisericii Răsăritului*, trad. de Pr. V. Răducă, București, 1992.
- Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, *Viața și învățătura Sf Grigore Palamas*, ed. 2, București, 1993
- Vladimir Lossky, *Introducere în Teologia Ortodoxă*, trad. de Livia și Remus Rusu, București, 1993

8.2. Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1. Prefigurări ale Sfintei Treimi în Vechiul Testament și Noul Testament.	Prezentare și dezbateri	1h
2. Persoanele Sfintei Treimi. Distincții și antinomii în Sfânta Treime.	Prezentare și dezbateri	1h
3. Terminologia trinitară: ființă, ipostas, natură, persoană și perihoreză. Perihoreză și apropiere.	Prezentare și dezbateri	1h
4. Purcederea Sfântului Duh din Tatăl și relația Lui cu Fiul.	Prezentare și dezbateri	1h
5. Teorii cu privire la crearea lumii și combaterea lor din punct de vedere ortodox.	Prezentare și dezbateri	1h
6. Crearea lumii văzute. Perspectivă scripturistică și patristică.	Prezentare și dezbateri	1h
7. Motivul și scopul creației.	Prezentare și dezbateri	1h
8. Crearea omului și raportul său cu lumea.	Prezentare și dezbateri	1h
9. Constituția omului. Raționalitatea trupului uman și relația acestuia cu raționalitatea lumii.	Prezentare și dezbateri	1h
10. Omul și relația sa cu Creatorul. De la <i>după chip</i> la <i>după asemănare</i> .	Prezentare și dezbateri	1h
11. Starea primordială a omului. Căderea în păcat și urmările păcatului strămoșesc.	Prezentare și dezbateri	1h

12. Pomul cunoștinței binelui și răului și pomul vieții. Hainele de piele.	Prezentare și dezbateri	1h
13. Providența Dumnezeiască. Deismul.	Prezentare și dezbateri	1h
14. Îngerii buni și rolul lor în progresul spiritual al omului.	Prezentare și dezbateri	1h

Bibliografie

- Vl. Lossky, *Teologia mistică a Bisericii de Răsărit*, trad. De Pr. V. Răducă, Buc., 1993.
- Idem, *Vederea lui Dumnezeu*, trad. de Maria-Cornelia Oros, Sibiu, 1995.
- P. Floresny, *Dogmatică și dogmatism*, trad. de E. Dulgheru, București, 1998.
- Panayotis Nellas, *Omul animal îndumnezeit*, trad. de Diac. I.I. Ică jr., , 2009.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Feed-back pozitiv, din partea absolvenților și a angajatorilor, privind calitățile, competențele și abilitățile dobândite.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	50% participare la curs	Evaluări parțiale (orale) semestriale Examen scris	30% 50%
10.5 Seminar/ Laborator	75% participare la orele de seminar Prezentarea unor lucrări de seminar elaborate după normele academice în vigoare.		20%
10.6 Standard minim de performanță			
- cunoașterea de ansamblu a materiei studiate; - reprezentarea corectă a noțiunilor fundamentale. - însușirea minimă (concepte generale, fundamentale) a materiei în vederea obținerii notei 5 (cinci) și a numărului de credite eferente.			

Data completării

30.09.2023

Titular de curs,

Lect.Dr.Arhim. Neașu Sorin-Vasile

Titular de seminar,

Lect.Dr.Arhim. Neașu Sorin-Vasile

Data avizării în departament,

05.10.2023

Director de departament,

Lect.univ.dr.pr. Paul-Cezar HĂRLĂOANU